

**ФУНДАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕМКІВЩИНИ У ЛЬВОВІ
КОМІТЕТ ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ**

ІВАН КРАСОВСЬКИЙ

**ЛЕМКІВСЬКА ЦЕРКВА СВЯТИХ
ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ У ЛЬВОВІ
(ДО 5-РІЧЧЯ ІСНУВАННЯ)**

ЛЬВІВ — 1997

**Фундація дослідження Лемківщини у Львові
Комітет церкви святих Володимира і Ольги**

Бібліотека Лемківщини, 16

Іван Красовський

**ЛЕМКІВСЬКА ЦЕРКВА СВЯТИХ
ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ У ЛЬВОВІ**
/до 5-річчя існування/

Львів - 1997

Серед відомих нам типів сучасних українських храмів лемківська* дерев'яна церква відзначається самобутніми, високомистецькими архітектурно-декоративними елементами, які свідчать про оригінальність і досконалість її форм. У своїй основі тридільної зрубно-каркасної конструкції лемківський храм зберіг головні ознаки давньої української церкви, що її в наш час найкраще презентує бойківська церква з найвищою середньою банею і двома бічними, нижчими.

Починаючи з XII-XIV ст. конструкція верхів українського храму в Західних Карпатах зазнала зasadничих змін. Зодчі повністю відійшли від канонів колишньої симетрії верхів. Очевидно, під впливом західної готичної культури одна з нижчих бань, що над бабинцем, перетворюється на високу вежу-дзвіницю. І хоч лемківську церкву позбавлено симетрії верхів, зате знайдено прекрасне вирішення у розподілі мас. Тягар попереднього храму з його центральної частини - нави переноситься на передню - бабинець з високою вежею-дзвіницею. Церква набуває небувалої мальовничості у своїй новій формі. Від найнижчої бани над захристією, через середню вишу і до найвищої дзвіниці, розподіл мас створює незабутню ілюзію різкого устремлення до висоти, до небес. За технікою будівництва стіни захристії та нави складаються з ялицевих або смерекових протесів у зруб, а дзвіница /бабинець/ набуває каркасно-стовпової конструкції, хоч відомі рідкі випадки, коли дзвіница теж будувалася "у зруб". Початково у високій вежі-дзвіниці підвіщувалися дзвони і вежа відповідала своїй назві. Зазнаючи руйнівної дії від звукових і технічних коливань, конструкція вежі поступово розхитувалася і вимагала передчасної перебудови. У XVIII-XIX ст. дзвони в більшості церков переносять до окремої прибудови поруч з церквою, але вежа і надалі зберігає свою початкову назву.

У 1966 р. у Львові розпочато забудову музею народної архітектури та побуту /скансену/. Генеральним планом передбачено відтворення у кожній етнографічній зоні характерної для даного регіону церкви. Вирішення цієї проблеми для лемківської зони було пов'язане з поважними труднощами, бо в Україні лише в окремих селах Закарпаття будувалися храми лемківського типу. На жаль у 60-х рр. там збереглися лише дві лемківські церкви: в с. Канора і м. Мукачевому. Церква з Канори була передана для музею народної архітектури в Києві, церква з Мукачевого -до музею в Ужгороді. Спроби домовитися з урядовими колами Польщі про передачу для

*Лемківшиною називаємо західнокарпатський гірський край на обох схилах Низького Бескиду. Північна /галицька/ частина це смуга від рік Солинки і Сяну на сході до Попраду з Дунайцем на заході-гірська частина південнно-східної Польщі. Південна /Закарпатська/ частина простягається від р. Боржави в Закарпатській області України і через північно-східну Словаччину до р. Попрад. Це територія 10 тис. кв. км. До 1945 р. була заселена виключно українцями, яких називамо "лемками" /від мовної частки "лем", що її вживають замість "лише", "тільки"/. На Лемківщині поширений особливий тип української дерев'яної церкви.

**Освячення місця під побудову Лемківської церкви у Шевченківського гаю
7 квітня 1991р. Відправу здійснили Блаженніший Мирослав Іван кардинал
Любачівський та митрополит Володимир Стернюк.**

Львівського скансену лемківської церкви з с.Гирова біля Дуклі були безрезультатними.

Група лемківських культурних діячів, членів правління товариства "Лемківщина" у Львові, в кінці 1988 року виступила перед дирекцією Музею народної архітектури та Вченою радою музею з пропозицією збудувати на зоні скансену лемківську церкву - точну копію існуючої. Після отримання відповідного дозволу, влітку 1990 р.* до Польщі відряджено наукову експедицію в складі Б.Рибака /директор музею/, І.Красовського, П.Когута, Д.Солинка. В Польщі до українських науковців приєднався завідуючий лемківського музею в с.Зиндрановій Федір Гоч. Оглянувши кілька церков, члени експедиції прийняли рішення, що найкращим зразком для відтворення є церква 1841 р. святих Кузьми і Дем'яна в селі Котань колишнього Ясьльського повіту. Згодом архітектор Львівського скансену Марія Матвій, науковий працівник Роман Родович, при допомозі Ф.Гоча і працівників Короснянського воєвідського відділу реставрації та консервації пам'ятників, склали відповідну науково-технічну документацію. 20 грудня 1990 р. на засіданні Вченої ради і дирекції скансену затверджено Комітет по будівництву церкви в складі: Іван Красовський /голова/, Борислав Рибак, Іван Гречко, Петро Когут, Дмитро Солинко, Ярослав Швягла, Марія Матвій.

Головними спонсорами будівництва стали Божена і Олег Іванусів /Канада/, які пожертвували для потреб церкви 1500 примірників власної книги "Церква в руїні". Кошти від реалізації цього видання та гроші, виділені Управлінням культури, використано для закупівлі лісоматеріалів. Було вирішено надати новозбудованій церкві ім'я святих Володимира і Ольги та трактувати храм як пам'ятник на честь 1000-ліття об'єднання зе-

Початок будівництва Лемківської церкви. Лютий 1992 р.

мель теперішньої Лемківщини з Київською Руссю (992-993).

7 квітня 1991 р. Його Блаженство Мирослав Іван кардинал Любачівський архієпископ Володимир Стернюк, при участі численної групи духовенства і великої кількості віруючих, освятили місце під будівництво лемківської церкви. З цього приводу в журналі "Лемківщина", ч.3, Нью-Йорк, 1991. В.Гула писав, що цей день... "увійде в історію релігійного і культурного життя вихідців з Лемківщини як у Львові, так і на Україні. На сам Великдень Блаженніший Мирослав Іван кардинал Любачівський посвятив місце під будову лемківської церкви в Музеї народної архітектури та побуту..."

На запрошення О.Іванусіва для збору додаткових коштів, між 14 вересня і 20 жовтня 1991 р. голова комітету по будівництву перебував у Канаді. На будівництво церкви передали: Крайова Управа Об'єднання Лемків Канади 500 ам.доларів, голова Управи п.Максим Маслей - 500 дол. По 100 долларів пожертвували художник Павло Лопата і член Управи Теодор Колос, 100 долларів передав Михайло Дзвінка із США. За ці гроші закуплено решту лісоматеріалу, закладено фундамент під церкву та розпочато будівництво. Трохи більше однієї тисячі долларів земляки у Канаді склали на видавничу справу (закуплено папір).

На жаль навколо питання будівництва церкви серед окремих членів правління товариства "Лемківщина" склалися різні думки. Менша частина членів правління /І.Красовський, П.Когут та Д.Солинко/ виступила за те, щоби церкву будувати при будь-яких обставинах, не дивлячись на брак коштів. Інші члени правління зайніяли в цьому питанні негативну позицію. Ініціатори будівництва церкви, для крашої організації робіт, спільнотного вирішення інших справ у ділянці культури, видавництва тощо, на засіданні дирекції музею, Вченої ради та Комітету по будівництву церкви 25 грудня 1991 р. ухвалили створити громадську організацію п.н. Фундація дослідження

**Привітання Владики Филимона Курчаби 13 вересня 1992 р.
Всередині о.Дуда, при вході до церкви І.Красовський.**

**Урочисте Богослужіння в Лемківській церкві 13 вересня 1992 р.
Відправляють: Владика Ф.Курчаба і о.Дуда.**

Вітання 13 вересня 1992 р. складають о.о. Студити.

Лемківщини /ФДЛ/. Було затверджено Статут Фундації. Новостворену організацію зареєстровано у Львівській міській Раді народних депутатів 10 квітня 1992 р. Незабаром голововою правління обрано І.Красовського. ФДЛ успішно розпочала свою роботу.

Зріст цін на будівельні матеріали і роботи по будівництву поставив перед ФДЛ і Комітетом по будівництву церкви завдання знайти додаткові кошти. На запрошення голови Світової федерації Лемків у США др.Івана Гвозді 14 квітня 1992 р. вилетів до США І.Красовський. При братерській допомозі Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини, зокрема її голови п. Марії Дупляк, голів окремих відділів ООЛ Теодора Малиняка, Володимира Кікти і його заступника Івана Сороки, Степана Гованського, Івана Філя та інших на завершення будівництва церкви зібрано суму 3460 доларів. Згодом 100 дол. пожертвував С.Середній з Англії, 300 дол. Іван Оленич, 400 - Антін Кобеляк /обидва з Канади/. 300 ам.дол. внесла від Лемко-Союзу /США/ п.Бакалець. Лемки з Австралії передали через п. Юстину Сенкович 235 астрал. дол. Певну суму внесли також лемки в Україні /напр. Іван Омелянович Щерба, Володимир Масляк, Тетяна Кульчицька і ін./.

Чіткий облік і вдале розприділення коштів сприяв швидкому і якісному рівню будівельних робіт. Церкву зводила будівельна бригада в складі Віктора Уткіна /бригадир/, Ігоря Бугакова: Богдана Вольфà, Олександра Супруна, Сергія Непомяшого, Ярослава Луцика, Андрія Городоцького, Андрія Комаровського, Мирослава Ковалика, Володимира Бесяди. Слід

відзначити повсякденне керівництво будівельними роботами і дійову допомогу бригаді з боку директора музею Б.Рибака. У завершенні основної фази будівництва також відзначилися члени правління ФДЛ і окремі активісти, як А.Петришак, А.Сухорський, Я.Швягала, В.Підсosний, Дмитро Солинко організував безкоштовне виготовлення всіх віконних рам. У кінці серпня 1992 р. будівництво церкви в основному завершено.

Посвячення церкви планувалося у неділю 6 вересня 1992 р. Але неймовірної сили буря в ті дні перешкодила нам. Свято відкладено, хоч у цей день у церкві відправили перше Богослужіння о.Муха з Криниці /Польща/ та о.Дуда з Монастириськ. Літургію відспівала народна хорова капела "Лемковина".

13 вересня 1992 р. при великій кількості прихожан, зокрема лемків зі Львова і області, Тернопільщини, Івано-Франківщини, гостей з Канади, США, єпископ Філимон Курчаба освятив новозбудовану церкву святих Володимира і Ольги. Парохом Лемківської церкви затверджено о.Анатолія Дуду, що походить з лемківської родини з с. Криниця. Єпископ Ф.Курчаба разом з о. Дудою і священниками-студитами відправили урочисту Літургію. Єпископ прочитав текст поздоровлення від Блаженнішого Мирослава Івана кардинала Любачівського, о.Дуда виголосив змістовну, задушевну проповідь, закликаючи всіх лемків до згоди. У Богослужіння взяла участь хорова капела "Лемковина", а її керівник Іван Кушнір виконав функції дяка.

"При вході до церкви, справа на стіні дзвіниці, вмонтовано бронзову пам'яткову таблицю:

Церква св.св. Володимира і Ольги, побудована 1991-1992 рр. в пам'ять тисячоліття об'єднання земель Лемківщини з Київською Державою і є точним відтворенням церкви 1841 р. в с.Котань на Лемківщині.

Місце під церкву посвятили Патріарх Мирослав Іван кардинал Любачівський і Високопреосвящений владика Володимир Стернюк 7 квітня 1991 р. Новозбудований храм освятив єпископ Філимон Курчаба 13 вересня 1992 р.

Головні спонсори Божена і Олег Іванусіви /Канада/, автори книги "Церква в руїні".

Внесли кошти:

Організація Оборони Лемківщини в США;

Об'єднання Лемків Канади;

Музей народної архітектури і побуту;

Окремі громадянин.

**Нехай винагородить Вас Господь
Комітет по будівництву церкви.**

Про свято лемківської громади в Україні схвально писала місцева і закордонна преса /"Високий замок", "За Вільну Україну", "Наше слово" і ін./ Автори матеріалів К.Чавага, І.Гречко, Наталя Кравчук /Варшава/, А.Да-

нилюк, Софія Христич відзначили високу історичну і мистецьку цінність чудового лемківського храму. Наприклад Софія Христич у статті “Храм для лемків у Львові” /газ. “Поклик сумління”, 36, вересень, 1992/ пише:

“... Церква святих Володимира і Ольги - справжня перлина архітектури... Надзвичайно обдаровані і самобутні лемки тепер збиратимуться у цьому прекрасному мистецькому і духовному храмі...”

У кінці листопада 1992 р. у львівській пресі була надрукована “Подяка за лемківський храм”:

“Гратулюємо всім, хто спричинився до успішного завершення теперішньої фази будівництва лемківської церкви святих Володимира і Ольги на терені музею у Шевченківському гаю у Львові. Тут маємо на думці голову Комітету будови Івана Красовського і всіх членів Комітету, директора музею пана Рибака з своїми працівниками та організації й приватні особи, які жертвували на будову цього храму. Закликаємо всіх симпатиків церковного і лемківського мистецства допомогти закінчити почату працю: іконостас, престіл, хоругви та інше.

Співаемо “Многая Літа” всім, хто спричинився до будови церкви...

Божена і Олег Іванусіви /Канада/.

Урочиста відправа відбулася 29 листопада 1992 р. У цей день створено і затверджено перший церковний Комітет. До його складу увійшли: Анатолій Петришак /голова/, Андрій Сухорський /заступник/, Ярослав Швягла, Петро Когут, Дмитро Солинко, Іван Гречко, о.Анатолій Дуда, Михайло Костик, Іван Сенько, Любомир Лазурко, Іван Красовський. 28 грудня внесено на розгляд Львівської міської Ради народних депутатів заяву для реєстрації церковного Статуту і громади.

Успішно проводилися Богослужіння, зустрічі лемків у 1993 році. Церква стала справжнім осередком духовного і національного відродження, джерелом зміцнення української державності. 10 січня відбулася багатолюдна Різдв'яна відправа. Після Літургії прихожани з задоволенням вітали молодих лемківських колядників товариства “Лемківщина”, які успішно виступили з “вертепом” авторства Василя Хомика. Зібрану суму “за коляду” колядники сповна пожертвували на потреби церкви.

30 січня відбулися річні збори ФДЛ, присвячені пам'яті історика і публіциста Юліана Тарновича. На зборах були присутні і тепло привітані сини Ю.Тарновича - Мирон і Олександр. Після звіту про роботу ФДЛ і обговорення завдань на 1993 рік відбулася поминальна Панаахида, що її відправив о.Дуда з участю хорової капели “Лемковина”.

Урочисто відсвятковано Великдень. Усередині церкву прикрасив маляр Л.Лазурко, виготовивши гарний транспарант з зображенням воскресшого Христа і написом “Христос Воскрес”! престіл накрито новими обрусами, вишитими в лемківській традиції рослинним орнаментом. Ікони прикрашено вишитими рушниками, що їх пожертвували Марта та Іван Гринджуки, Анастасія Хтей. Анатолій Петришак виготовив шість підвічників з бронзи. Варто відзначити, що А.Петришак виконав ряд робіт: засклив дзвіницю, виготовив металеву ситку на вікна, замки. Ак-

**Біля Лемківської церкви п.О.Іванусів
(зліва) та голова правління
ФДЛ І.Красовський**

тивно працює також його помічник Ярослав Крет.

20-го квітня /Світлий Вівторок/ людей зібралися багато. Перед Літургією о.Дуда посвятив новий фелон /тканину подарували лемки-емігранти, пошив кравець Михайло Костик/. На Богослужінні були присутні Божена і Олег Іванусіви, о.Дуда передав голові церковного комітету пожертвування від прихожан церкви св. Анни в Бориславі у сумі 76 тисяч карбованців. З церкви святих Бориса і Гліба, що біля Дрогобича, передані вишиті обруси, дві вишиті хоругви, кадиль-

ниця. 12 червня в церкві відбувся перший шлюб Віктора Солинка з Лілією Олійник.

30 серпня укладено угоду між директором музею народної архітектури та побуту і головою правління ФДЛ за якою церква святих Володимира і Ольги є пам'яткою дерев'яної архітектури і належить музеєві та ФДЛ. Дирекція Музею зобов'язується завершити будівництво церковної огорожі і каплички, впорядкування майдану, проводити ремонтні роботи. В документі обумовлено, що для функціонального використання церква передається ФДЛ з дозволом проводити відправи, збір і використання пожертувань. На церковному майдані дозволяється організовувати масові віча, концерти, продаж сувенірів, літератури.

8-10 жовтня 1993 р. у Львові проходив конгрес Світової Федерації Лемків /США/, який завершився 10 жовтня урочистим Богослужінням на майдані біля церкви у Шевченківському гаю. Народу зібралися близько п'яти тисяч. Були делегації лемків зі США, Канади, Польщі, Словаччини. Літургію відправили о.митрат Степан Дзюбина з Перешибля, о.Юлій Кравецький з Зиндранови /РП/, о.Анатолій Дуда - всі лемки та єромонах о.Никанор-настоятель лаври Івана Хрестителя в Шевченківському гаю. Співав хор "Лемковина", апостола прочитав І.Красовський. Присутні щиро дякували духовним отцям за відправу, змістовні проповіді, дружньо відспівували "Многая Літа".

Після церковної відправи відбулося віче, на якому виступили голова Світової Федерації Лемків др.Івана Гвозда, радник посольства України в Польщі п.Теодор Старак, представник президента по Львівській об-

ласті п. Степан Давимука, о.Дуда. Голова Товариства "Лемківщина" у Львові Орест Чабан вручив голові Церковного комітету кілька маленьких ялинок привезених делегацією з Лемківщини /РП/ разом з землею гірського краю. Ялинки висаджені біля лемківської церкви. У 1994 р. Богослужіння в церкві святих Володимира і Ольги, як і до цього часу, відбувалися один раз у місяць.. Хочеться підкреслити, що добру, безоплатну послугу здійснює для церкви редакція львівської газети "За вільну Україну", поміщаючи напередодні відправи відповідне оголошення у своїй газеті.

Рік цей був, в основному, присвячений підготовці до 50-річчя насильного виселення лемків з їх рідного краю. На початку року складено умову з Мироном Гаврихом про спорудження для церкви іконостасу вартістю 4,5 тис.амер.доларів.

31 липня відбулася Архієрейська Літургія. Єпископ кир Филимон Курчаба освятив новий престол. У відправі Літургії взяли також участь диякон о.Володимир /Преображенська церква/ та о.Дуда.

Відправа 18 вересня була присвячена 50-річчю депортациї лемків з їх рідного краю. Після Літургії о.Дуда проголосив проповідь про примусове виселення українських лемків, знущання над ними з боку польських військ та підпільних формувань, палення сіл, руйнування цвинтарів, нищення церков.

Була відправлена о.Дудою панахида за душі жертв терору 1944-1947р. У цей день взяли шлюб Михайло Красовський з Мариєю Красовською, які проживають у Дрогобичі.

23 жовтня з ініціативи правління товариства "Лемківщина" в церкві відправлено Богослужіння, присвячене 50-річчю депортациї українського населення Польщі /"Дні пам'яті і скорботи"/. Відправляли о.Володимир /Преображенська церква/, о.Роман /церква св.Анни/ і о.Дуда. На Богослужінні були присутні О.Іванусів та радник українського посольства в Польщі Т.Стапрак. Цього дня перевезено до церкви Царські Врати і інші атрибути іконостасу, о.Дуда оголосив, що колектив фірми "Світоч" /генеральний директор Андрій Тавпаш/ жертвує на іконостас 50 мільйонів карбованців. Були названі також інші жертвовавці, наприклад громадяни м.Коломиї, студенти Ужгородського університету Галина і Володимир Шумицькі. Після відправи на церковному майдані відбулося масове віче, присвячене 50-річчю насильного виселення лемків. Від ФДЛ виступив голова її правління.

Парох лемківської церкви о.Дуда провів подібні свята не лише в Україні /Горнопіль, Теребовля, Підгайці. Біла Криниця, Борщів, Трускавець, Борислав, Самбір, Калуш, Долина/, але й в Польщі.

Рік 1995-й був роком дальшої активізації у праці ФДЛ і церковного комітету. Невзичайно урочисто проходили Різдв'яні свята у Шевченківському гаю. Уранці 8 січня актив церкви відповідно підготував храм до відправи, жінки прикрасили дві ялинки. Заслуговує похвали вчинок Наді Паненко і Параскевії Буряк, які виготовили і пожертвували для церкви дві хоругви з зображенням святих київських князів Володимира і Ольги, чиє ім'я носить лемківська церква.

Після концерту на церковному майдані

но, закликав лемків до єдності злагоди. Щиро поздоровив народну хорову капелу "Лемковина", яка постійно приймає участь у відпрахах в лемківській церкві, з нагоди 25-річчя від дня її створення, побажав учасникам капели успішного процвітання. 11-го лютого з ініціативи ФДЛ і церковного комітету проведено збори ФДЛ, присвячені аналізові творчості хористів "Лемковини". Наступного дня /в неділю/ в церкві святих Володимира і Ольги відбулося урочисте Богослужіння з участю "Лемковини" о.Дуда ще раз поздоровив хористів, побажав їхньому керівнику Іванові Кушніру "Многая Літа".

У тому ж році відзначено престольне свято на честь святих Володимира і Ольги /лемківський кермаш/. Серед лемків зберігся цікавий звичай святкування "кермашу". Цей день проходить вельми урочисто.

У неділю, 30 липня, задовго до відправи на церковному майдані зібралися чималий гурт людей, так що Літургію відправлено поруч з церквою. Майстри вмонтували в каркас іконостаса Царські Врата, дияконські двері, поставили частину колон. Отже, справа іконостасу наблизилася до його завершення. Перед Літургією взяли шлюб Володимир і Ольга - Леся Крупій, охрещено сина Віктора і Лілії Солинків - Ореста.

У своїй проповіді отець Дуда відзначив, що на іконостас пожертвували

Людей прибуло багато.

Приємно що до церкви приходять і грекокатолики і православні. Об 11-ій годині о.Анатолій Дуда і гість з Лемківщини ієромонах чину Студитів о.Яків /перебуває в Унівському монастирі/ розпочали Літургію. Після Євангелії захоплюючу проповідь проголосив о.Яків присвятивши її великому торжеству - народженню Ісуса Христа. Поздоровив усіх прихожан з нагоди третьої річниці проголошення України вільною і незалежною державою, закликав до спільноти молитви за кращу долю України.

У кінці Літургії промовляв о.Дуда. Він нагадав про трагедію Лемківщини 50-років тому, коли лемків насильно виселено,

різні суми Іван Сорока /США/, наші постійні активісти Володимир Верхола, Володимир Шуркало, Ярослав Перун /США/, Куц-Дуда Вікторія і інші. Марія Клім зібрала серед лемків у Дунаєві 20 доларів і 24.400.000 крб. Роман і Юлія Хруші пожертвували фелон.

Вартою уваги подією є те, що 9-го квітня на урочистому святі лемків у Самборі персональні пожертвування на іконостас у нашій церкві внесли Марія Мостник / з Криниці/ та родина Качмарських /з Бонарівки/, а селяни Анастазій Констанкевич та Іван Кітик подарували для нашої церкви Євангеліє 1780 року з церкви с. Дошиця Ясельського повіту. Євангеліє і чашу з с. Сквіртне передав через своїх синів Богдана і Володимира о. Йосафат Станчак.

22 жовтня на Літургії був присутній п. Олег Іванусів. З нагоди 60-річчя від дня народження його тепло поздоровив о. Дуда. Члени правління ФДЛ і Церковного комітету поздоровили о. Дуду з нагоди 40-річчя з дня його народження. Хористи "Лемковини" разом з прихожанами дружньо відспівали ювілярам "Многая Літа".

12 листопада після Літургії о. Дуда відправив поминальну панаахиду за упокій душі Архімандрита єпископа Фили蒙а Курчаби, який відійшов від нас 25 жовтня 1995 року.

У 1996 році активно працював Церковний комітет. Покращенню становища в обладнанні церкви сприяв наплив нових коштів. А це вагоме пожертвування п. Я. Перуна, повторне пожертвування колективу фірми "Світоч". Створилася можливість повної оплати за іконостас. З ініціативи члена Церковного комітету Ярослава Дуди закуплено світильник /люстру/, виготовлений символічний церковний прапор, закуплені два килими та інші потрібні атрибути. Ведуться дальші роботи по завершенні інтер'єру церкви. В цій ділянці активну спонсорську допомогу нам подало виробниче об'єднання "Львівліс" /генеральний директор О. І. Фурдичко/.

12 травня, після Літургії, на церковному майдані відбулося віче, присвячене п'ятиріччю самостійної України, дню Матері та п'ятиріччю ФДЛ. З доповідю виступив І. Красовський. Він розповів про нелегкий шлях становлення незалежної Української держави, про історію Дня Матері, про п'ятирічну працю ФДЛ.

Після віча відбувся концерт бандуристок хорового колективу "Радоцина" з м. Пустомити Наталії Фурман, Руслани Ткач, Олі Дуліби. Присутні схвально підтримали ідею і надалі проводили на церковному майдані подібні свята.

28 липня відбулася урочиста Літургія з нагоди днів пам'яті Володимира і Ольги /храмове свято "кермаш"/, свято що вже стало традицією. У відправі брали участь: о. Митрат Степан Дзюбина з Перемишля, ієромонах о. Яків Маслей /церква св. Анни/ та о. Анатолій Дуда. Проповідь /після Євангелії/ проголосив о. Дзюбина. Головним чином зосередив увагу на святкуванні 400-ліття Берестейської Церковної унії та на шляхах зближення і об'єднання двох головних християнських конфесій: православної і грекокатолицької.

Після літургії до прихожан звернувся о. Дуда. Він подякував о. Степа-

**Відзначення 150-річчя від дня народження письменника
Володимира Хиляка у відправі, на могилі письменника,
в с.Літинія біля Дрогобича взяв участь о.Дуда (другий зліва).**

нові Дзюбині та о.Якову за участь в церковних урочистостях.

11 серпня відбулася Архієрейська Літургія. На свято прибув владика кир Юліян Гбур. Перед церквою його вітали о.Дуда та Іван Красовський, з владикою прибув о.диякон Микола як також ієромонах о.Яків. Всі духовні отці на чолі з владикою взяли участь у Богослужінні. Владика Юліан освятив новий іконостас. Різьбярські роботи іконостасу /Царські врата, дияконські двері, обрамлення/ виконали: Мирон і Володимир Гаврихи при допомозі Олега Ляховича, іконописні роботи виконав Дудар Роман, центральну ікону "Христос-Цар" намалював член Церковного Комітету Дмитро Солинко.

15 вересня на Літургії був присутній високий гость із США голова Світової Федерації Лемків др. Іван Гвозда. о.А.Дуда тепло поздоровив гостя, хор відспівав йому "Многая Літа".

6 жовтня 1995 р. запрошено до церкви святих Володимира і Ольги о. дра Дмитра Блажійовського. о.Блажійовський народився 1910 р. в с.Вислік Горішній Сяніцького повіту на Лемківщині. Після теологічних студій працював парохом у США. Від 1972 р. проживає і творить у Римі. Є автором кількох книг з історії грекокатолицької церкви, альбомів. У 86-річному віці прекрасне зберіг здоров'я, енергію. Він, на високому мистецькому рівні, вишиває різномальорові ікони, картини з релігійного і світського життя,

портрети, що їх демонструє на виставці у Львові та інших містах України.

о. Дмитрій Блажійовський взяв участь у відправі Літургії в Лемківській церкві. Проголосив вельми змістовну повчальну проповідь про любов до Лемківщини і молодої держави - України, про потребу збереження і дбайливого розвитку культурних традицій наших предків, про потребу дотримування засад християнської моралі в житті та побуті, потребу патріотичного виховання дітей.

о. Дуда оголосив подяку о. д-ру Д.Блажійовському, а хорова капела "Лемковина" проспівала достойному гостеві "Многая Літа".

П'ятиріччя храму церковна громада і Комітет церкви святих Володимира і Ольги у Львові відзначають в часі великих історичних подій: п'ятиріччя існування самостійної Української держави, час прийняття Конституції України. І хоч тепер, коли пишеться оця пам'яткова книжечка, трудно передбачити хід самого ювілейного святкування, але одне можна сказати із впевненістю: Церковний комітет, вся церковна громада, правління Фундації дослідження Лемківщини впевнені, що наша Лемківська церква і надалі залишиться надійним осередком єднання, згоди, осередком повного духовного і національного відродження українського народу, та збереження його частки - колишніх мешканців Західних Карпат.